

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri”

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
	Ministerul Justiției	1	Potrivit notei de fundamentare, elaborarea proiectului respectiv este condiționată de necesitatea optimizării normelor aferente raportării la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri cu privire la cursurile valutare zilnice și operațiunile de schimb valutar lunare efectuate (în formă electronică, prin intermediul portalului WEB al Băncii Naționale a Moldovei) prin reglementarea respectivelor norme printr-un singur act normativ. Cu titlu general, se constată că prin proiectul respectiv Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 296/2016, se modifică substanțial, adică mai mult de 50%. De asemenea, se atestă că, în mare parte modificările propuse contravin normelor tehnicii legislative de modificare a actelor normative, în măsura în care se intervine cu modificări la structura actului normativ, inclusiv renumerotarea punctelor, schimbarea	Se acceptă Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri se emite în redacție nouă, iar Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.296/2016 și Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.232/2011 se abrogă concomitent.

			obiectului de reglementare al capitolelor, ș.a. În contextul dat, recomandăm emiterea unei noi Instrucțiuni privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, și respectiv, abrogarea concomitentă a Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 296/2016 și a Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 232/2011.	
BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI COMITETUL EXECUTIV HOTĂRÂREA nr. din ____ 2024 Pentru modificarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.296/2016 și abrogarea Instrucțiunii cu privire la modul de prezentare la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri a rapoartelor în formă electronică, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.232/2011	Ministerul Justiției	2	În eventualitatea în care se va opta pentru promovarea proiectului supus examinării se vor lua în considerare următoarele observații și propuneri, aferente regulilor tehnicii legislative: Potrivit art. 42 alin. (1) și (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), denumirea actului normativ reprezintă numirea generică a actului în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic. Dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului. În context, denumirea proiectului se propune a fi reformulată, eventual, aceasta va prevedea „cu privire la modificarea unor acte normative (unificarea reglementărilor privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri)”.	Comentarii Denumirea HCE al BNM se va expune după cum urmează: „Pentru aprobarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri”.

ÎNREGISTRAT: Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr. ____ din ____ 2024 Ministru _____	Ministerul Justiției	3	Parafa de înregistrare se va exclude din proiect, ținând cont de faptul că în contextul modificărilor operate în Legea nr. 100/2017 prin Legea nr. 49/2024 pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative), începând cu data de 5 iulie 2024, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome, inclusiv ale Băncii Naționale a Moldovei, nu mai sunt supuse înregistrării de stat la Ministerul Justiției.	Se acceptă
1. Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.296/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 388-398, art.1942), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr. 1143 din 3 noiembrie 2016, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1) Punctul 1 se completează cu următorul text: „De asemenea, în sensul prezentei Instrucțiuni se utilizează următoarele noțiuni: ... 13) În anexa nr.3, în Modul de întocmire a Raportului privind	Ministerul Justiției	4	Referitor la numerotarea subpunctelor, menționăm că, potrivit modificărilor operate, inclusiv în art. 52 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, care au intrat în vigoare la 5 iulie 2024, acestea se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. În acest sens, spre exemplificare în cazul pct.1 din proiectul hotărârii, sbp. 1) - 13) se vor numerota prin 1.1, 1.2, ... 1.13.	Se acceptă Ținând cont că prin proiectul HCE se emite noua Instrucțiune privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, numerotarea punctelor/subpunctelor instrucțiunii se efectuează conform prevederilor Legii nr.100/2017.

[illegible]

întocmirea și prezentarea la BNM de către casele de schimb valutar și hoteluri a rapoartelor în formă electronică; c) persoană autorizată – persoana fizică, administratorul casei de schimb valutar sau al hotelului, sau o altă persoană împuternicită de acesta care în numele casei de schimb valutar sau al hotelului întocmește și prezintă la BNM rapoarte în formă electronică; d) raport în formă electronică – informație în formă electronică, creată și prelucrată de către casa de schimb valutar și hotel conform prevederilor prezentei instrucțiuni, urmând procedeul descris în Ghidul de utilizare.”;			- în redacția propusă pentru pct. 1 lit. a), textul „(în continuare – BNM)” se va expune la prima referință în text la Banca Națională a Moldovei.	Comentarii Având în vedere că „Sistemul informatic al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare” reprezintă o denumire generică a sistemului informatic, respectiv, textul „(în continuare – BNM)” se va păstra. Totodată, noțiunea de „portalul web al BNM” se expune în următoarea redacție: „a) portalul web al Băncii Naționale a Moldovei (portalul web al BNM) – componentă a Sistemului informatic al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare, prin intermediul căreia casele de schimb valutar și hotelurile întocmesc și prezintă la Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) rapoarte în formă electronică;”.
La punctele 2, 5, 6, 8 cuvintele „Banca Națională a Moldovei” se substituie cu acronimul „BNM”;	Ministerul Justiției	6	Referitor la pct.1, sbp. 2) menționăm că substituirea cuvintelor „Banca Națională a Moldovei” cu acronimul „BNM” este necesară inclusiv în pct. 9 și 14 din Instrucțiune.	Comentarii Având în vedere că prin proiectul HCE se emite noua Instrucțiune privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, modificarea propusă nu este necesară.
3) Se completează cu punctele 2¹ și 2² cu următorul cuprins: „2¹. Casele de schimb valutar și hotelurile sunt obligate, la sfârșitul lunii gestionare, să întocmească rapoartele indicate la punctul 2 lit.c) și d) în baza datelor din evidența contabilă pentru luna gestionară. Rapoartele în cauză <u>pot fi întocmite</u>	Ministerul Justiției	7	Referitor la sbp. 3) menționăm că dispozițiile propuse pentru pct. 2¹ dublează în parte dispozițiile pct. 8, 12 și 13¹ din <i>Instrucțiunea</i> supusă modificării, paralelismul în legislație nefiind admisibil. Or, potrivit art. 65 alin. (2) lit. d) al <i>Legii nr. 100/2017</i>, paralelismul în legislație constituie temei pentru intervenirea abrogării. În altă ordine de idei, pct. 2¹ prevede că rapoartele indicate la pct. 2 lit. c) și d) pot fi întocmite pe suport hârtie și/sau în formă	Comentarii Dispozițiile pct.2¹ (pct.3 după renumerotare) nu dublează dispozițiile pct.8 (pct.13 după renumerotare), deoarece reglementează diferite aspecte legate de raportarea la BNM de către casele de schimb valutar și hoteluri. În proiectul HCE normele expuse la pct.12 și 13¹ din instrucțiunea supusă modificării au fost reflectate

<u>pe suport hârtie și/sau în formă electronică.</u> 8. Rapoartele indicate la punctul 2 lit.c) și d) <u>se întocmesc lunar și se prezintă la Banca Națională a Moldovei</u> cel târziu la data de 5 a lunii care urmează după luna gestionară. În cazul în care data de 5 este zi nelucrătoare, rapoartele se prezintă în următoarea zi lucrătoare.		electronică. În contextul dat, este lipsit de claritate aspectul privind formatul prezentării celorlalte 2 rapoarte (pe suport de hârtie și/sau în formă electronică) indicate la pct. 2 lit. a) și b), în mod special, dacă acestea pot fi prezentate pe suport de hârtie. De asemenea, menționăm că forma de prezentare a rapoartelor face obiectul de reglementare al capitolului III din <i>Instrucțiune</i>;	la pct.2¹ (pct.3 după renumerotare) și alte puncte, după relevanță. La pct.2¹ (pct.3 după renumerotare) este stabilită obligația caselor de schimb valutar și a hotelurilor de a întocmi rapoartele indicate la pct. 2 lit. c) și d) (pct.2.3. și 2.4. după renumerotare), lăsând la discreția acestora de a alege în ce formă să le întocmească (pe suport hârtie și/sau în formă electronică). Aceste rapoarte se întocmesc în afara portalului web al BNM în vederea documentării și totalizării de către casa de schimb valutar și hotel a operațiunilor de schimb valutar efectuate în perioadă de raportare, acestea urmând a fi păstrate la casa de schimb valutar sau hotel (pe suport hârtie și/sau electronic). Ulterior, în scopul prezentării la BNM (prin intermediul portalului web al BNM) a datelor din rapoartele lunare întocmite în cadrul unității (pe suport hârtie sau electronic), datele în cauză, se introduc, în cadrul portalului web al BNM și, ca rezultat, se generează rapoartele în formă electronică respective în cadrul portalului web al BNM (a se vedea pct.17 din <i>Instrucțiune</i>). <i>Extras din Instrucțiunea nr.296/2016:</i> „12. Rapoartele indicate la punctul 2 lit.c) și d) se întocmesc în baza datelor din evidența contabilă pentru perioada gestionară.”. „13¹. Rapoartele indicate la punctul 2 lit.c) și d) pot fi întocmite de către casele de schimb valutar și hoteluri pe suport hârtie sau în formă electronică și se semnează, după caz, cu semnătura olografă sau cu semnătura electronică calificată conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere,
--	--	--	---

				de către administratorul și contabilul-șef al casei de schimb valutar/hotelului.”
2 ² . Rapoartele indicate la punctul 2 ¹ se păstrează de către casele de schimb valutar și hoteluri pe un termen de cel puțin 5 ani de la data întocmirii, în modul stabilit de acestea, în conformitate cu legislația în vigoare. În cazul în care casele de schimb valutar și hotelurile întocmesc rapoartele indicate la pct.2 ¹ numai în formă electronică, acestea asigură ca rapoartele în cauză să poată fi accesate în orice moment, la cererea organelor de control valutar.”;	Ministerul Justiției	8	Cu referire la redacția pct. 2 ² , din sintagma „legislația în vigoare” cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă
5) Se completează cu punctele 3 ¹ – 3 ⁴ cu următorul cuprins: „3 ¹ . Întocmirea și prezentarea în formă electronică la BNM a rapoartelor indicate la punctul 2 se efectuează de către persoana autorizată a casei de schimb valutar sau a hotelului, care trebuie să dețină semnătura electronică calificată conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.	Ministerul Justiției	9	Referitor la sbp. 5): - se atestă că dispozițiile pct. 3 ¹ sunt în mare parte similare cu cele prevăzute la pct. 13 ¹ , ceea ce semnifică existența paralelismelor normative. În altă ordine de idei, având în vedere expunerea în redacție nouă a capitolului IV, care conține alte elemente structurale (pct. 10 ² și 10 ³) nu este clar dacă dispozițiile pct. 13 ¹ rămân în vigoare sau se propun a fi abrogate. Remarcăm că, în conformitate cu art. 62 alin. (3) al <i>Legii nr. 100/2017</i> , în cazul în care se abrogă integral textul unei părți, cărți, unui titlu, capitol, unei secțiuni, subsecțiuni, unui paragraf, punct, articol, alineat, subpunct, unei litere sau al diviziunii acesteia, numărul sau litera cu care este însemnat <i>elementul respectiv nu se atribuie altor elemente structurale din șirul</i>	Comentarii Prin proiectul HCE Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri se emite în redacție nouă, iar normele (de la pct.13 ¹ din Instrucțiunea nr.296/2016) nu se regăsesc în textul instrucțiunii noi. Prin urmare, nu va exista o dublare a prevederilor pct.3 ¹ (după renumerotare pct.6).

			<i>dat</i> (observație valabilă și în alte cazuri similare din proiect);	
3². Pentru a obține dreptul de a întocmi și prezenta la BNM rapoartele în formă electronică, persoanele autorizate urmează să se înregistreze pe portalul web al BNM în calitate de utilizator, în conformitate cu Ghidul de utilizare a portalului web al BNM, în vederea prezentării de către casele de schimb valutar și hoteluri a documentelor aferente procesului de licențiere indicate în Regulamentul privind licențierea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.304/2016. În cazul în care în calitate de persoană autorizată se înregistrează o altă persoană decât administratorul casei de schimb valutar sau al hotelului, înregistrarea acesteia pe portalul web al BNM se efectuează în temeiul actului care confirmă împuternicirea dată de administrator conform legislației civile.	Ministerul Justiției	10	Referitor la sbp. 5): - în dispoziția pct. 3 ² , textul „Ghidul de utilizare a portalului web al BNM” se va substitui cu textul „Ghidul de utilizare”, în scopul uniformizării terminologiei utilizate în actul normativ și care corespunde prescurtării stabilite în redacția pct. 1 lit. b) a <i>Instrucțiunii</i> .	Nu se acceptă În punctul 3² (după renumerotare pct.7) se face referire la un ghid distinct, decât cel indicat la pct.1 lit.b) (pct.1.2 după renumerotare) și anume, la <i>Ghidul de utilizare a portalului web al BNM în vederea prezentării de către casele de schimb valutar și hoteluri a documentelor aferente procesului de licențiere</i>.
7) Punctul 5 subpunctul 2) litera b) și punctul 6 subpunctul 2) litera b) se completează cu o propoziție: „Dacă pe parcursul programului de lucru casa de schimb valutar și hotelul nu au modificat cursurile menționate, în raportul în cauză se vor reflecta cursurile incluse în primul raport.”;	Ministerul Justiției	11	Cu referire la sbp. 7) se consideră că modificările intervin la pct. 5 sbp. 2) și pct. 6 sbp. 2) din <i>Instrucțiune</i> , însă nu nemijlocit la lit. b) ale subpunctelor date. În context, se va exclude referința la lit. b).	Comentarii Ținând cont că prin proiectul HCE Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri se emite în redacție nouă, propunerea nu este aplicabilă.

9) Capitolul III va avea următorul cuprins: „Capitolul III ÎNTOCMIREA ȘI PREZENTAREA RAPOARTELOR ÎN FORMĂ ELECTRONICĂ LA BNM 8¹. Întocmirea și prezentarea la BNM de către casele de schimb valutar și hoteluri a rapoartelor în formă electronică indicate la punctul 2 se efectuează prin intermediul portalului web al BNM în corespundere cu Ghidul de utilizare, luând în considerare modurile de completare a acestor rapoarte prevăzute în anexele nr.1–nr.4. 8². Întocmirea prin intermediul portalului web al BNM a rapoartelor în formă electronică indicate la punctul 2 lit. a) și b) se efectuează în baza datelor din dispozițiile privind cursurile de cumpărare și vânzare pentru operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pentru ziua gestionară. 8³. Datele incluse în rapoartele în formă electronică indicate la punctul 2 lit.a) și b) prin intermediul portalului web al BNM vor corespunde cu datele din dispozițiile privind cursurile de cumpărare și	Ministerul Justiției	12	Cu referire la sbp. 9) și 10): - se constată că capitolele III și IV se expun în redacție nouă, inclusiv obiectul de reglementare și elementele structurale ale acestor capitole se modifică (renumerotarea punctelor, precum și migrarea unor dispoziții de la un capitol la altul), contrar dispozițiilor de modificare a actelor normative (observație valabilă și pentru redacția capitolului V, în partea ce ține de numerotarea punctelor). Astfel, se va reține că, potrivit normelor tehnicii legislative, modificarea este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al dispozițiilor actului normativ. În caz contrar, actul normativ se înlocuiește cu un nou act, urmând să fie abrogat în întregime;	Se acceptă Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri se emite în redacție nouă, iar Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.296/2016 și Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.232/2011 se abrogă concomitent.
---	--	------------------	---	---

vânzare pentru operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice. 8⁴. Întocmirea prin intermediul portalului web al BNM a rapoartelor în formă electronică indicate la punctul 2 lit.c) și d) se efectuează în baza datelor din rapoartele indicate la punctul 2¹ întocmite pentru luna gestionară. 8⁵. Datele incluse în rapoartele în formă electronică indicate la punctul 2 lit.c) și d) întocmite prin intermediul portalului web al BNM vor corespunde cu datele din rapoartele care se păstrează la casa de schimb valutar sau la hotel conform punctului 2². 8⁶. În cazul în care în raport urmează a fi indicat codul monedei naționale /valutelor străine, se reflectă codurile numerice ale acestora conform standardului internațional ISO 4217 “Coduri pentru reprezentarea monedelor și fondurilor”. 10. În cazul căderii conexiunii la rețeaua internet, lipsei curentului electric și în alte cazuri excepționale, informația din rapoartele indicate la punctul 5 subpunctele 1) și 2) lit.a) și la punctul 6 subpunctele 1) și 2) lit.a) se prezintă prin telefon.				
---	--	--	--	--

10¹. BNM are dreptul de a solicita prezentarea pe suport hârtie sau în formă electronică de către casele de schimb valutar sau hoteluri a rapoartelor indicate la punctul 2¹ pentru orice perioadă gestionară.”; 10) Capitolul IV va avea următorul cuprins: „Capitolul IV ACCEPTAREA DE CĂTRE BNM A RAPOARTELOR ÎN FORMĂ ELECTRONICĂ 10². Rapoartele în formă electronică recepționate de către BNM de la casele de schimb valutar sau hoteluri prin intermediul portalului web al BNM sunt acceptate în cazul în care corespund următoarelor cerințe: a) rapoartele în formă electronică sunt întocmite în conformitate cu Ghidul de utilizare și corespund perioadei de raportare; b) indicatorii prezentați în rapoartele în formă electronică corespund regulilor de validare logică a datelor. 10³. Data și timpul prezentării rapoartelor în formă electronică se consideră data și timpul recepționării acestor rapoarte de către BNM.”;				
8⁴. Întocmirea prin intermediul portalului web al BNM a rapoartelor	Ministerul Justiției	13	Norma de la pct. 8⁴ este ambiguă în contextul în care se menționează că rapoartele indicate	Comentarii

în formă electronică indicate la punctul 2 lit.c) și d) se efectuează în baza datelor din rapoartele indicate la punctul 2 ¹ întocmite pentru luna gestionară.			la pct. 2 lit. c) și d) se efectuează în baza datelor din cadrul acelorași rapoarte. Mai mult, norma dublează în parte dispozițiile propuse pentru pct. 2 ¹ ;	La întocmirea/completarea de către persoana autorizată a rapoartelor care se generează în cadrul portalului web al BNM se preiau datele reflectate în rapoartele lunare care au fost întocmite în afara portalului web al BNM, în cadrul unității de schimb valutar (pe suport hârtie sau în formă electronică prin intermediul propriilor sisteme informatice). Suplimentar, a se vedea explicațiile de la pct.7 din prezenta sinteză. După renumerotare, conform redacției noi a instrucțiunii, punctul 8 ⁴ devine punctul 16.
10 ¹ . BNM are dreptul de a solicita prezentarea pe suport hârtie sau în formă electronică de către casele de schimb valutar sau hoteluri a rapoartelor indicate la punctul 2 ¹ pentru orice perioadă gestionară.	Ministerul Justiției	14	În redacția pct. 10 ¹ , referința la pct. 2 ¹ se va revedea, deoarece însăși pct. 2 ¹ face referire la pct. 2 lit. c) și d). Respectiv, se va ține cont că, potrivit art. 55 alin. (3) al <i>Legii nr. 100/2017</i> , nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere (observație valabilă și în alte cazuri similare din proiect).	Se acceptă de principiu În instrucțiunea în redacție nouă, norma de la punctul 10 ¹ se regăsește la pct.20: „21. BNM are dreptul de a solicita prezentarea de către casele de schimb valutar sau hoteluri a rapoartelor indicate la subpunctele 2.3. și 2.4. (întocmite în afara portalului web al BNM) pentru o anumită perioadă gestionară, cu luarea în considerare a perioadei de păstrare specificate la punctul 4.”.
12) În anexa nr.2 coloana B „Codul valutei străine” devine coloana C „Codul valutei străine”, iar coloana C „Denumirea valutei străine” devine coloana D „Denumirea valutei străine”;	Ministerul Justiției	15	Cu referire la sbp. 12), care prevede modificări în anexa nr. 2 la <i>Instrucțiune</i> , textul „În anexa nr. 2” sugerăm a fi substituit cu textul „În Raportul privind cursurile de cumpărare a principalelor valute străine stabilite de către hotel din anexa nr. 2”. Totodată, potrivit acelorași raționamente a modificărilor propuse în anexa nr. 2, considerăm necesar să fie prevăzut că din raportul citat, coloana 1 „Cursurile de cumpărare” va deveni coloana E „Cursurile de cumpărare”.	Comentarii Având în vedere că textul instrucțiunii se emite în redacție nouă, propunerea cu referire la sbp.12) din proiectul HCE supus consultării publice nu este aplicabilă. Propunerea ce ține de înlocuirea coloanei 1 „Cursurile de cumpărare” cu coloana E „Cursurile de cumpărare” nu poate fi acceptată. Similar cu alte rapoarte din instrucțiune, în coloanele numerotate cu cifrele arabe, se reflectă valori, sume utilizate pentru calcule statistice (ex. cursurile de cumpărare, sumele de valută străină cumpărate), spre deosebire de coloanele

				numerotate cu litere latine, în care se reflectă informația privind codurile, denumirile valutelor străine etc. care nu sunt utilizate în calcule statistice.
2. Se abrogă Instrucțiunea cu privire la modul de prezentare la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri a rapoartelor în formă electronică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.232/2011.	Ministerul Justiției	16	La pct. 2, considerăm necesar a fi prevăzut că „Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 232/2011 cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de prezentare la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri a rapoartelor în formă electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 227-232, art. 2097) se abrogă”.	Se acceptă de principiu
5) Se completează cu punctele 3 ¹ – 3 ⁴ cu următorul cuprins: „3 ¹ . Întocmirea și prezentarea în formă electronică la BNM a rapoartelor indicate la punctul 2 se efectuează de către persoana autorizată a casei de schimb valutar sau a hotelului, care trebuie să dețină <u>semnătura electronică calificată</u> conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.	CSV COMPANIA TRUST SRL	17	Aliniatul 3 ¹ propunem de a fi în următoarea redacție: „Întocmirea și prezentarea în formă electronică la BNM a rapoartelor indicate la punctul 2 se efectuează de către persoana autorizată a casei de schimb valutar sau a hotelului, care trebuie să dețină semnătura electronică calificată și/sau <u>semnătură electronică de tip avansat</u> , conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere”. - Semnătura electronică de tip avansat, propunem să fie lizibilă, asemenea semnăturii electronice calificate. Argumentarea: Prezenta sugestie se bazează pe faptul că semnătura electronică de tip calificat se păstrează pe stick și poate fi aplicată în mare parte utilizând doar Calculatorul personal staționar sau Laptop, pe când semnătura electronică de tip avansat (ca exemplu - semnătură electronică eliberată de operatorii rețelelor de telefonie mobilă) este posibil de păstrat în telefonul mobil de tip Android.	Nu se acceptă Propunerea ce ține de permiterea utilizării și a semnăturii electronice de tip avansat de către persoana autorizată a casei de schimb valutar sau a hotelului în raport cu BNM nu poate fi acceptată, având în vedere prevederile art.22 alin.(1) lit.b) din Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, potrivit cărora nu se admite utilizarea semnăturii electronice avansate și a sigiliului electronic avansat pentru aplicarea pe documentele electronice în raporturile juridice ale persoanelor juridice de drept public cu persoanele fizice și cu persoanele juridice de drept privat. De asemenea, potrivit art.21 alin.(2) din legea nominalizată semnătura electronică calificată are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă.

			Deseori apar cazurile când fie nu este energie electrică sau rețea Internet, fie a ieșit din funcțiune calculatorul, persoana responsabilă de prezentarea rapoartelor este în deplasare etc, care creează impedimente în conectarea și/sau prezentarea rapoartelor menționate, semnătură electronică de tip avansat - semnătura mobilă, ar fi o ieșire din situația creată.	
	CSV „Trade-Național” SRL	18	Se propune să fie o posibilitate de căutare mai rapidă (la întocmirea Raportului privind operațiunile de schimb valutar efectuate lunar) - prin introducerea inițialelor abreviate a valutei în lista codurilor valutei.	Comentarii Propunerea excedă scopul proiectului HCE. Aspectele tehnice privind dezvoltarea sistemului informațional (portalul web al BNM aferent raportării în formă electronică de către casele de schimb valutar și hoteluri), inclusiv ce țin de posibilitatea creării unei funcționalități noi în cadrul sistemului urmează a fi examinate de către dezvoltatorii portalului web al BNM.
			Nu au propuneri și obiecții: CSV „Funcțional-Grup” SRL Hotel DACIA SRL	